Routeformulier college en raad

gemeente harderwijk

Onderwerp:	Adviesrecht gemeenteraad onder de Omgevingswet

NIET INVULLEN	
Registratienummer:	21h0001381 / h210104012
Paraaf secretaris:	

Algemeen	
Datum:	17 september 2021
Opsteller:	G. Maatkamp
Telefoon:	0341 411 437
Domein	Ruimte
Directeur	Marleen Bijker

Tekst voorstel openbaar:	ja
Eventuele uitzonderingen:	
Indien niet openbaar, redenen:	
Is het voorstel inhoudelijk besproken met de portefeuillehouder:	ja
Met wie is overleg gepleegd en wat is het resultaat:	Projectleider Omgevingswet is akkoord

College	
Portefeuillehouder:	Wethouder Companjen
Is het een besluit ingevolge de WKPB:	nee
Begrotingswijziging:	nee
Op lijst ingekomen stukken:	nee
Wijziging productraming:	nee
Vindt er communicatie over het besluit plaats? Zo ja, hoe?	

Raad	
Gewenste datum in commissie:	9 december 2021
Naam commissie:	Ruimte
Gewenste datum in raad:	23 december 2021

Voorstel aan college en raad

Nummer:	h210104012
Datum:	16 september 2021
Opsteller:	G. Maatkamp
Portefeuillehouder:	Wethouder Companjen
Onderwerp:	Adviesrecht gemeenteraad onder de Omgevingswet

Het college van B&W besluit:

1. In het kader van het adviesrecht onder de Omgevingswet het bijgevoegde ‘Voorstel bindend Advieslijst’ als uitgangspunt te hanteren voor vaststelling van het bindend adviesrecht van de raad onder de Omgevingswet.
2. Het werken op basis van de vastgestelde lijst in het eerste kwartaal 2023 te evalueren en de criteria indien nodig aan te passen op basis van de opgedane ervaringen.

Inleiding

Aanleiding

Voor activiteiten in strijd met het bestemmingsplan (‘buitenplanse omgevingsplanactiviteiten’ of zogenaamde OPA’s) kan de gemeenteraad in de huidige situatie – dus vóór de inwerkingtreding van de Omgevingswet- beslissen dat er ‘geen bedenkingen’ zijn, met een zogenoemde ‘verklaring van geen bedenkingen’ (VvGB). Om het werkbaar te houden heeft de raad gevallen aangewezen waarin die verklaring van geen bedenkingen niet nodig is. Voor alle overige gevallen is deze verklaring dus wel nodig. Een voorbeeld uit de huidige VvGB lijst (zie bijlage) is het bouwen van antennemasten tot 40 meter. Onder de Omgevingswet is het precies omgekeerd. Dan wijst de gemeenteraad juist gevallen aan waarin wel een bindend advies nodig is van de raad om af te wijken van het omgevingsplan. Voor de niet-aangewezen gevallen vervalt het adviesrecht (Zie artikel 16.15a lid b. onder 1 Omgevingswet).
Dit voorstel gaat over de nog door de Raad op te stellen lijst. Als uitgangspunt kan de bijgevoegde conceptlijst worden gebruikt.

Kader

Omgevingswet

Alternatieven

Geen invulling geven aan adviesrecht door Gemeenteraad

Beoogd effect

Een lijst vast te stellen waarin staat bij welke omgevingsplanactiviteiten de raad een bindend adviesrecht heeft.

Argumenten

1.1 In de Omgevingsvisie en – in het verlengde daarvan – het omgevingsplan zijn door de raad kaders vastgesteld over de fysieke leefomgeving. Een initiatiefnemer kan echter een plan hebben dat niet in het omgevingsplan past, maar wel op de een of andere manier bijdraagt aan de gemeentelijke lange termijn visie. Ook kunnen er lokaal en landelijk ontwikkelingen zijn die het noodzakelijk maken om het omgevingsplan te actualiseren.

Soms zal het dus nodig zijn om het omgevingsplan te wijzigen. Soms kan het ook nodig zijn voor een concreet initiatief van het omgevingsplan af te wijken. Dan kan gebruikgemaakt worden van het bijgevoegde ‘Voorstel bindend advieslijst.

De rolverdeling tussen de gemeenteraad en het college van B&W na de inwerkingtreding van de Omgevingswet blijft onveranderd. Met het bestaand raadsinstrumentarium (het indienen van amendementen, moties, schriftelijke/mondelinge vragen, interpellatie, recht van onderzoek en initiatief en de actieve informatieplicht van het college van B&W) houdt de gemeenteraad gedurende het beleids- en besluitvormingsproces vinger aan de pols en stuurt op de gewenste doelen. Dat is met de komst van de Omgevingswet niet anders.

Het college van B&W krijgt wel meer bevoegdheden bij de uitvoering van het beleid en de gemeenteraad is nadrukkelijker belast met de hoofdlijnen en het monitoren van de resultaten. Het college van B&W blijft straks het bevoegd gezag voor de omgevingsvergunning.

Met de omgevingsvisie en het omgevingsplan legt de raad de doelen vast en stuurt op de realisatie hiervan, zoals gebruikelijk is binnen een gemeente. Over initiatieven en (bouw)plannen die passen binnen het omgevingsplan, maar waarvoor een vergunning is vereist, geeft het college van B&W eenvoudig en snel uitsluitsel.

Onder de huidige wetgeving kan het college van B&W uitsluitend een omgevingsvergunning voor een initiatief of (bouw)plan dat in strijd is met het bestemmingsplan verlenen met instemming van de gemeenteraad. In dat geval geldt nu de uitgebreide procedure van 26 weken. Daarover besluit de raad met een zogenoemde ‘verklaring van geen bedenkingen’ (VvGB). Daarvoor in de plaats komt met de inwerkingtreding van de Omgevingswet een verzwaard, bindend adviesrecht voor de gemeenteraad. Het college van B&W mag daar niet van afwijken.

De gemeenteraad geeft advies over die buitenplanse omgevingsplanactiviteiten, waarvan de raad heeft vastgelegd hierover gebruik te willen maken van het adviesrecht. Een aanvraag voor een omgevingsvergunning voor een dergelijke activiteit kan B&W dus niet zelfstandig afdoen. Als de gemeenteraad een negatief advies geeft, dan mag het college de omgevingsvergunning niet verlenen.

Toepassing van het verzwaard adviesrecht dient daarbij een secundaire rol te spelen. Daarmee kan gezegd worden dat het verzwaard adviesrecht alleen daar toegepast moet worden waar advisering door de gemeenteraad een toegevoegde waarde kan bieden, bijvoorbeeld bij initiatieven met een bijzondere of ingrijpende omvang of van een bepaalde aard. Door het aanwijzen van gevallen sluit de raad daarnaast verder aan bij de visievormende en kader stellende rol die de Omgevingswet voor ogen heeft. De bijgevoegde ‘Voorstel bindend advieslijst’ is daarbij een bruikbaar uitgangspunt.

1.2 De termijn voor het geven van advies wijzigt ten opzicht van de huidige procedure van de VvGB. Bij afwijkingen van het omgevingsplan is, nu óók de reguliere procedure van toepassing. Dat wil zeggen een uiterste proceduretermijn van 8 weken met een mogelijkheid van een eenmalig verlenging met 6 weken. Er zijn enkele gevallen waarbij de termijn kan worden verlengd, onder meer op verzoek van de aanvrager of als het bevoegd gezag (dus het college van B&W) dat beslist, vanwege aanzienlijke gevolgen en mogelijke bedenkingen van belanghebbenden. Bij dit is het belangrijk te bedenken dat de proceduretermijnen binnen de Omgevingswet veel korter zijn en strakker gehanteerd moeten worden dan in de huidige wetgeving het geval is.

Doordat de reguliere termijn het uitgangspunt wordt bij omgevingsvergunningaanvragen is het van groot belang dat de werkprocessen binnen die termijn zo efficiënt en effectief mogelijk worden ingestoken. Binnen de termijn dient genoeg ruimte te worden gecreëerd voor toepassing van het verzwaard adviesrecht. Het is dan ook van groot belang dat niet (te) veel gevallen worden aangewezen voor verzwaard adviesrecht.

Net als bij de veranderde rol van de raad en de mogelijke werkdruk voor de raad, is het in dit kader tevens van belang dat de raad het verzwaard adviesrecht alleen daar toepast waar het zeer duidelijke toegevoegde meerwaarde kan bieden

2.1 De genoemde lijst kan te allen tijde worden aangepast, net als bij de huidige VvGB lijst het geval is. Zodoende kan dus op elk gewenst moment een evaluatie en zo nodig een aanpassing aan de lijst plaatsvinden.

Proces afspraken college en raad
Voor het geven van een bindend advies aan college over buitenplanse omgevingsplanactiviteit volgens de vastgestelde lijst over het bindend adviesrecht zullen nog nadere procedure afspraken moeten worden gemaakt. Een besluit op een dergelijke aanvraag moet volgens de omgevingswet binnen 8 weken zijn genomen. Het advies moet dus binnen deze termijn zijn gegeven door de raad.

In overleg met de griffie zullen hierover met de raad procesafspraken worden gemaakt.

Omgevingswet
Dit voorstel maakt deel uit van de handelingen en besluitvorming die moeten plaatsvinden voordat de Omgevingswet op 1 juli 2022 in werking treedt.

Financiën
n.v.t.

Evaluatie
In 1ste kwartaal 2023

Bijlagen .

1. Huidige VVGB-lijst
2. Voorstel bindend advieslijst